

Milieumanagement review 2011

Baggerbedrijf de Boer B.V.

Inleiding

Dit jaar is Baggerbedrijf de Boer B.V. begonnen met het implementeren van het milieumanagementsysteem ISO 14001. Ook is dit jaar het CO₂-management programma van de grond gekomen. Baggerbedrijf de Boer heeft haar Carbon Footprint over het jaar 2010 vastgesteld en voortaan wordt dit elk half jaar gedaan. De CO₂-prestatieladder sluit goed aan op het ISO 14001.

Dit management review is bedoeld om de stand van zaken rondom ons milieumanagementsysteem te communiceren. Verder wordt hierin beoordeeld in hoeverre ons milieumanagement doeltreffend is en in hoeverre we voldoen aan de gestelde doelstellingen. Verder wordt er gekeken of er verbeteringen aan het milieumanagementsysteem mogelijk zijn.

Structuur

Een milieumanagement review is in deze vorm nog niet eerder opgesteld. Dit milieumanagement review is afgezet tegen de doelstellingen voor het jaar 2011. Verder zal er uitleg gegeven worden over ons CO₂-managementsysteem en hoe dit in het KAM systeem wordt geïmplementeerd. Daarnaast zullen zaken als auditresultaten, communicatie omtrent klachten, milieuprestaties en de status van corrigerende en preventieve maatregelen worden weergegeven, alsmede de mate waarin de doel- en taakstellingen zijn gerealiseerd.

CO₂-prestatieladder

In juli van 2011 is Baggerbedrijf de Boer begonnen met de implementatie van de CO₂-prestatieladder. Dit in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), is het nieuwe modewoord dat steeds vaker voorbij komt. Aanbesteders willen “duurzaam inkopen”. Rijkswaterstaat, maar ook andere klanten gaan daarom steeds vaker vragen om een CO₂-certificaat. Hiermee tonen we aan dat we milieuvriendelijk te werk gaan. Hoewel de zorg voor het milieu vanzelfsprekend is in onze ogen moeten we zorgen voor een certificaat waarmee we dit daadwerkelijk aantonen.

Het hele MVO verhaal is een afspiegeling van wat je ziet in de samenleving. Wij (Baggerbedrijf de Boer B.V.) vinden het niet meer dan normaal dat je zorgvuldig omgaat met je mensen en de omgeving en zo weinig mogelijk brandstof gebruikt. Nu worden de krachten echter gebundeld, samen heb je daar natuurlijk veel meer invloed op.

De CO₂-prestatieladder is ontwikkeld door Prorail. Bedrijven die meededen aan hun aanbestedingen werden uitgedaagd en gestimuleerd om hun eigen uitstoot te kennen en te verminderen. Inmiddels is de prestatieladder overgenomen door een stichting en is Rijkswaterstaat hem ook gaan gebruiken.

Allereerst is er een projectgroep opgericht, daarna is er begonnen met de inventarisatie van alle energiestromen die binnen Baggerbedrijf de Boer, op de verschillende locaties, voorkomen. Deze inventarisatie is op papier gezet zodat een goed inzicht is verkregen in deze energiestromen. Hierna is er begonnen om al deze verschillende energiestromen in een energiemanagement programma te plaatsen. Later zijn hier waardes (over 2010) aan toegevoegd die door de verschillende afdelingen binnen Baggerbedrijf de Boer geleverd zijn. Deze waardes hebben ertoe geleid dat Baggerbedrijf de Boer haar Carbon Footprint over 2010 heeft vastgesteld. Dit wordt ons basisjaar (nuljaar) genoemd. Begin december 2011 heeft er verificatie plaatsgevonden over deze Footprint en hieruit zijn geen nonconformiteiten tevoorschijn gekomen. Vanaf nu wordt deze footprint elk half jaar vastgesteld en dit wordt intern en extern gecommuniceerd. Eind januari 2012 vindt de audit plaats voor certificering op de CO₂-prestatieladder op niveau 3.

De prestatieladder, waarmee bedrijven aantonen werk te maken van vermindering van hun CO₂-uitstoot, wordt een steeds belangrijker onderdeel in de gunningsverlening. Hoe hoger je scoort, hoe meer directe gunningsvoordelen. Concreet komt het erop neer dat hoe meer we ons inspannen om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op een gunning we hebben. Dat kan oplopen tot wel 10% voordeel voor bedrijven die op niveau 5 opereren.

Het CO₂-certificaat is dus tweeledig. Aan de ene kant is het natuurlijk altijd goed om te trachten onze CO₂-emissie te reduceren en aan de andere kant valt er ook op financieel gebied iets te winnen. Deze twee dingen bij elkaar zorgen ervoor dat Baggerbedrijf de Boer belang heeft bij certificering voor de CO₂-prestatieladder en tot nu toe verloopt dat voorspoedig door de inzet van vele mensen. Het blijft in het vervolg natuurlijk wel van belang om hier aandacht aan te blijven geven. Het is dan ook niet voor niets dat er reductiedoelstellingen en maatregelen zijn getroffen om de focus hierop te houden.

Plan 2011: Halverwege 2010 zijn er doelstellingen gesteld om de CO₂-uitstoot in scope 1 en scope 2 te verminderen. Deze doelstellingen zijn verspreid over 4 jaar. Het is het plan om de uitstoot in scope 1 over de bestaande vloot met ongeveer 4% te verminderen over de volgende 4 jaar. Dit willen we bewerkstelligen door 3 opties. Optie 1 is efficiënter varen. Dit willen we bereiken door mee te doen met het initiatief van InnovatieCentrum Binnenvaart. Deze hebben een cursus VoortVarend Besparen opgesteld. Men stelt hier dat hierdoor een besparing van 7% kan worden behaald op de vaarkilometers. Optie 2 is energiebewust aankopen van (scheeps)onderdelen. Optie 3 zijn gedragsmaatregelen, zodat bijvoorbeeld schepen minder stationair draaien met motoren als die niet worden gebruikt. De CO₂-uitstoot in scope 2 willen we over de volgende 4 jaar met ongeveer 8% terugdringen. Ook hier zijn drie opties voorhanden. Optie 1 is het energiegebruik onderdeel maken van het inkoopbeleid van elektriciteitsverbruikers, optie 2 is het inkopen van groene stroom en optie 3 zijn ook weer gedragsmaatregelen.

Realisatie: Nadat de doelstellingen bekend waren is er eigenlijk direct begonnen met de realisatie hiervan. Zo is er voor 2012 al groene stroom ingekocht die aan alle strenge eisen van de SKAO voldoet. Hiermee is in één klap de reductiedoelstelling (7,4% op de totale CO₂-emissie in scope 2) gehaald. Verder zijn er al een aantal mensen aangemeld voor de cursus VoortVarend Besparen. Eind januari zullen deze mensen de cursus volgen. Op de kantoren vindt er de introductie plaats van spaarlampen in plaats van de conventionele gloeilampen.

Plan 2012: Ook in 2012 gaan we natuurlijk gewoon door met de realisatie van de gestelde doelstellingen en de implementatie van de maatregelen voor reductie. We kijken met belangstelling uit naar de eerste bevindingen van de mensen die naar de cursus VoortVarend Besparen zijn geweest. Als deze bevindingen positief zijn zullen er meer mensen naar deze cursus gaan. Het is zo dat de meeste winst te halen valt uit brandstofbesparingen. Als er 5% besparing gehaald wordt op de vier grote schepen van De Boer leidt dit tot ongeveer 3,2% reductie op de CO₂-uitstoot in scope 1. Hierbij winnen we dan op twee fronten, namelijk op emissiegebied en op financieel gebied. Dit geldt voor de huidige bestaande vloot. Daarnaast willen we dat nieuwe schepen of uitbereiding van de vloot, een uitstoot per PK of verzette m³ heeft t.o.v. vergelijkbare bestaande schepen die minimaal 8% lager is. Hier dient bij de planning/aanschaf/constructie van de schepen reeds rekening te worden gehouden.

Beleid en organisatie

Plan 2011: Wat betreft het milieubeleid is er in 2011 vooral uitgegaan van de “oude” doelstellingen. Het is voor Baggerbedrijf de Boer natuurlijk niet meer dan normaal dat er altijd aandacht wordt besteed aan het milieu en de preventie van milieuschade. De bescherming van de omgeving en het milieu staan hoog in het vaandel.

Realisatie: In 2011 hebben zich geen situaties voorgedaan waardoor er (ernstige) milieuschade is voorgekomen. In 2011 zijn we begonnen met de implementatie van de ISO 14001 norm. Begin 2012 zal hiervoor de audit plaatsvinden. Dit heeft met zich meegebracht dat er een beleid is geschreven meer toegespitst op de preventie van milieuschade en met doelstellingen waarmee Baggerbedrijf de Boer dit wil bewerkstelligen. Het KAM handboek is herschreven zodat dit ook procedureel is vastgelegd. In het handboek zit nu ook de CO₂-prestatieladder verweven. Voor de CO₂-prestatieladder is een

projectgroep in het leven geroepen die de voortgang hiervan op zich heeft genomen. Dit verloopt voorspoedig. De Carbon Footprint is reeds goedgekeurd door Energie Consult Holland. Er is over de voortgang van de implementatie van de CO₂-prestatieladder en ISO 14001 reeds intern en extern gecommuniceerd.

Plan 2012: In 2012 streeft Baggerbedrijf de Boer ernaar de doelstellingen zoals gesteld in de nieuwe beleidsverklaring zo compleet mogelijk te bereiken. Hierbij worden alle middelen ter beschikking gesteld om ze te kunnen bereiken. Na het behalen van de certificatie voor de CO₂-prestatieladder en het ISO 14001 certificaat zal er met afgesproken regelmaat gecommuniceerd worden over de voortgang op dit gebied. Zaken omtrent ISO 14001 zullen een nog hogere prioriteit krijgen zodat we blijven voldoen aan de norm. De planning rondom een project zal meer worden toegespitst op de preventie en voorkoming van milieuschade. Natuurlijk was dit altijd al de insteek van Baggerbedrijf de Boer, maar met de implementatie van de ISO 14001 norm zal er meer de nadruk op worden gelegd en de documentatie hiervan goed worden bijgehouden.

Afhandeling van milieuklachten

Plan 2011: Klachten worden bij de Boer altijd serieus genomen. In 2011 is hiervoor nog geen procedure opgesteld maar mochten er klachten zijn dan worden deze altijd op een correcte manier afgehandeld. Zolang er geen specifieke klachtenprocedure is zullen klachten worden afgehandeld als in de procedure voor NCR's.

Realisatie: In 2011 is er een telefonische klacht binnen gekomen bij Zeeland Seaports omtrent geluidsoverlast door onze baggermolen "Zeearend". Er bestond nog geen vast gedocumenteerde procedure voor het documenteren en archiveren van milieuklachten. Wel is dit punt opgenomen in de bouwvergaderingen. Uit deze stukken kan worden aangetoond dat Baggerbedrijf de Boer adequaat heeft gereageerd op deze klacht door, in samenspraak met de opdrachtgever, een geluidskap over de molen te plaatsen. In een ander verslag valt vervolgens te lezen dat er later geen klachten meer zijn ontvangen waarmee we dus aantonen correct te reageren op klachten.

Plan 2012: In het vernieuwde KAM handboek is nu een milieuklachtenprocedure opgenomen met daarachter een milieuklachtenformulier. We streven er natuurlijk naar om geen klachten te hoeven ontvangen. Mocht dit wel zo zijn

dan kunnen we deze klachten op de juiste wijze documenteren en archiveren, zodat het makkelijker wordt om hier een trend in te kunnen ontdekken waardoor wij bijvoorbeeld weer preventieve maatregelen kunnen treffen. Dit om continue verbetering binnen ons bedrijf te bereiken.

Communicatie

Plan 2011: In de loop van 2011 is er een communicatieplan opgesteld die beschrijft op welke manier Baggerbedrijf de Boer met interne en externe belanghebbenden communiceert op het gebied van de CO₂-prestatieladder en ISO 14001. Dit communicatieplan is terug te vinden op onze website.

Realisatie: In het communicatieplan beschrijven we de wijze waarop Baggerbedrijf de Boer Holding haar ambities en maatregelen op het gebied van CO₂-reductie en het ISO 14001 certificaat zowel intern als extern kenbaar maakt. Uitgangspunt daarbij is de CO₂ footprint van Baggerbedrijf de Boer Holding. De communicatie is niet eenmalig, maar structureel van aard. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fase 1 en fase 2, waarbij fase 1 de periode betreft tot certificering en fase 2 de periode na certificering. Wat betreft ISO 14001 is het communicatietraject eenmalig bepaald. Een en ander wordt vanaf december 2011 via onze website gecommuniceerd aan externe en interne belanghebbenden.

Plan 2012: De CO₂-communicatie zal het belang van CO₂-management voor Baggerbedrijf de Boer Holding beschrijven. Zowel intern als extern moet de communicatie inzicht geven in het CO₂-beleid en de prestaties. Daarbij moet de noodzaak van CO₂-reductie voor iedereen duidelijk zijn (kennis). Bij de interne doelgroepen moet de communicatie daarnaast ook resulteren in een attitude- en gedragsverandering. Verder is het belangrijk om duidelijk en regelmatig te communiceren. C.J. van de Graaf draagt zorg voor het periodiek vaststellen van veranderingen binnen de Baggerbedrijf de Boer Holding footprint en de effectiviteit van ingevoerde reductiemaatregelen. C.J. van de Graaf heeft als taak om deze verkregen inhoudelijke input te vertalen in toegankelijke teksten/illustraties en die vervolgens zowel intern als extern te publiceren. Na het behalen van het CO₂-bewust certificaat en het ISO 14001 certificaat zal Baggerbedrijf de Boer Holding regelmatig (de verwachting is een frequentie van eens per 6 maanden) intern en extern communiceren over (minimaal):

- het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf.
- het huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.
- de behaalde besparingen in CO₂-uitstoot.

- de mogelijkheden voor individuele bijdrage(n) door medewerkers (in de vorm van een ideeënbus).

Aandachtspunt bij de interne communicatie is het bereiken van de medewerkers en extern is het belangrijk dat het belang van CO₂-reductie breed wordt gedragen en dat het de maatschappelijke betrokkenheid van Baggerbedrijf de Boer goed wordt uitgedragen.

Milieuprestaties

Plan 2011: In 2011 wil Baggerbedrijf de Boer zich laten certificeren voor de CO₂-prestatieladder en ISO 14001 om zo een breder scala aan projecten te kunnen binnenhalen.

Realisatie: Aangaande het milieumanagement is er een CO₂-footprint opgezet van het bedrijf. Deze is uitgewerkt in energieaudits. Per half jaar komen er nu cijfers binnen die input zijn voor onze CO₂-footprint. Zo blijft Baggerbedrijf de Boer continu haar emissie monitoren. De footprint is geverifieerd en dit is een grote stap naar certificatie voor de CO₂-prestatieladder. Ook sluit de CO₂-certificering goed aan bij de ambitie van Baggerbedrijf de Boer om het ISO 14001 certificaat te behalen.

Plan 2012: Begin 2012 wil Baggerbedrijf de Boer certificering behalen voor ISO 14001 en de CO₂-prestatieladder. Op basis van interne audits, interne beoordeling van naleving van wet- en regelgeving en monitoring van de voortgang worden de kwaliteits- en milieuprestaties bepaald en trends geanalyseerd. Dit wordt kenbaar gemaakt via het managementreview en daarbij ook nieuwe doelstellingen neergezet in het jaarplan. Wanneer milieuprestaties zijn bepaald worden deze ook kenbaar gemaakt door middel van rapportages en benchmarking met andere organisaties.

Realisatie doel- en taakstellingen

Plan 2011: In 2011 zal er een aantal doel- en taakstellingen geformuleerd worden waarmee Baggerbedrijf de Boer haar CO₂-emissie wil reduceren.

Realisatie: De doel- en taakstellingen die Baggerbedrijf de Boer heeft geformuleerd zijn op twee manieren geformuleerd. Enerzijds staan zij in de beleidsverklaring en anderzijds heeft Baggerbedrijf de Boer in het Energie Management

Programma doel- en taakstellingen vastgelegd om de doelstellingen die in de beleidsverklaring staan te bereiken. Eén doelstellingen uit de beleidsverklaring luidt dat we onze CO₂-uitstoot willen verminderen. Dit is in de loop van 2011 bereikt

doordat we zijn overgestapt naar groene stroom. In 2011 hebben zich geen calamiteiten voorgedaan die schade aan het milieu hebben toegebracht en dat is een goede prestatie.

Plan 2012: Voor 2012 wil Baggerbedrijf de Boer verdergaan met het realiseren van haar doelstellingen. Hiertoe zullen alle middelen beschikbaar worden gesteld. In 2012 wordt er een start gemaakt met een initiatief van InnovatieCentrum Binnenvaart, namelijk de cursus VoortVarend Besparen. Het is de verwachting dat hier een aantal procent reductie op het brandstofverbruik kan worden behaald. Dit zou een goede stap zijn om de reductiedoelstellingen, zoals geformuleerd in het Energie Management Programma, te behalen. In 2012 is verder de bewustwording van, vooral, efficiënt varen van belang voor de CO₂-prestaties.

Natuurlijk streeft Baggerbedrijf de Boer er ook in 2012 weer naar om schade aan het (zee)milieu te voorkomen.

Noot van de directie: Eén van de meest besparende maatregelen blijft nog altijd het efficiënt produceren van de schepen en het voorkomen van “onnodig en nutteloze” uitstoot.

Hoewel we hier altijd al aan denken is het wel goed om hier af en toe even apart bij stil te staan. Bijv.: even 10 minuten een uitvoerder of surveyor afzetten met het schip i.p.v. de MOB boot kost op sommige schepen tot meer dan 50 liter gasolie!

Let wel: besparingen hierop mogen echter nooit ten koste gaan van de veiligheid van de mensen!

Status corrigerende en preventieve maatregelen

De status van preventieve en correctieve maatregelen worden ieder kwartaal meegenomen in de KAM vergaderingen. Dit wordt in een overzicht vastgelegd. In dit overzicht staan opmerkingen, afwijkingen, de genomen maatregelen en de status. De punten in dit overzicht komen uit interne en externe audits, de KAM vergaderingen en incidentenformulieren.

Wat betreft de nonconformiteiten van milieuaspecten die tijdens interne en externe audits in 2011 zijn opgemerkt staat geen enkele NCR meer open.

Behoeftte aan middelen

Plan 2011: In 2010 is getracht om voor de SIKB BRL 7000, protocol 7003 Certificering in aanmerking te komen. Dit is nog niet gelukt. In 2011 gaan we hiermee verder.

Hiervoor hebben we eerst een “milieuwerk” nodig om in aanmerking te komen voor certificering.

Realisatie: In 2011 is er geen “milieuwerk” aangenomen. Hierdoor is Baggerbedrijf de Boer nog niet SIKB BRL 7000, protocol 7003 gecertificeerd.

Plan 2012: In 2012 wil Baggerbedrijf de Boer in aanmerking komen voor certificering voor de SIKB BRL 7000, protocol 7003. Hiervoor is een “milieuwerk” nodig. Begin 2012 wordt het bedrijf ge-audit voor de ISO 14001 norm. Na certificering kan Baggerbedrijf de Boer zich inschrijven voor een breder scala aan projecten.

Veranderde omstandigheden

In 2011 is het volgende geschreven: “Door nieuwe certificering, regelgeving en uitbreiding is versterking van het KAM gewenst. Daarom zal er in 2011 een extra KAM medewerker aangesteld worden”.

In 2011 is er een nieuwe KAM medewerker aangesteld. Hierdoor is er meer tijd vrijgekomen om bijvoorbeeld de gevaarlijke stoffen op de schepen te inventariseren. Het nieuwe KAM handboek is geschreven waarin nu ook de norm ISO 14001 is opgenomen. Begin 2012 wil Baggerbedrijf zich hiervoor certificeren waardoor het kan laten zien dat “milieu” hoog in het vaandel staat.

Resultaten van interne audits

In 2011 zijn er een aantal interne audits gehouden. Ook zijn er een aantal externe audits uitgevoerd. Het is vooral bij de interne audits gebleken dat er nog altijd veel olievaten (leeg of vol) aan dek worden opgeslagen. Dit is een punt om goed op te blijven letten. Begin 2012 zijn er nu ook al een paar interne milieuaudits gehouden. Ook op het terrein bleek dat oude olievaten op het terrein worden opgeslagen. Uit deze audit zijn ook nog vier andere punten naar voren gekomen die zo snel mogelijk worden opgelost.

Ook op de Elbe is gebleken dat hier olievaten aan dek worden opgeslagen. Verder is er naar aanleiding van verschillende audits een inventarisatie gemaakt van de gevaarlijke stoffen en van deze stoffen is een map met veiligheidsinformatiebladen samengesteld. Dit proces verloopt voorspoedig.

Hieronder een overzicht van de auditresultaten.

Milieuspecifieke auditresultaten van 2011 en uitslagen van de eerste audits van 2012			
Scheepsnaam	Item	Te nemen maatregel	Afgerond?
2011			
Elbe (audit)	Olievaten staan aan dek zonder lekbakken eronder.	Vaten naar binnen kranen of lekbakken bestellen. Voor de werkperiode is een tank geplaatst op de werf. De vaten gaan daarin en zijn dan van dek.	Ja
Project Zeeland	In het risicoregister ontbreken milieurisico's	Risicoregister aanpassen	Ja
Seine (audit)	Olievaten aan dek opgeslagen zonder lekbakken eronder.	Of alle vaten naar binnen kranen óf lekbakken eronder plaatsen. Vaten zijn naar binnen gekraand.	Ja
2012			
Elbe (audit)	Lege olievaten aan dek moeten ook van dek.	Lege olievaten naar binnen kranen.	Ja
KAM (audit)	Het formulier "milieuklachten" ontbreekt nog in de KAM documentenlijst.	Een revisie maken voor de KAM documentenlijst met daarin opgenomen het milieuklachtenformulier.	Ja
KAM (audit)	Het milieubeleid zou volgens de procedures ook op de website geplaatst worden zodat het bekend is voor derden. Dit was nog niet het geval op het moment van de audit.	De milieubeleidsverklaring op de website plaatsen.	Ja
KAM (audit)	Het opvolgen van de doelen taakstellingen verloopt nog niet perfect en de verantwoordelijke voor de realisatie van de doel- en taakstellingen word niet ingevuld op het formulier	Deze formulieren bijwerken.	Ja
KAM (audit)	Voor het milieuaspect "verlies van verontreinigde baggerspecie" wordt wel een maatregel omschreven maar deze maatregel werd niet	Een revisie maken in het KAM-handboek en deze maatregel in het handboek opnemen.	Ja

	opgenomen in het KAM-handboek.		
Terrein (audit)	Oude (verroeste) oliedrums op het terrein.	Verwijderen.	Ja
Terrein (audit)	Oude accu's verkeerd opgeslagen.	Deze op juiste wijze opslaan zodat er bij lekkage geen milieuverontreiniging voorkomt.	Ja
Terrein (audit)	Er is binnen de loods geen duidelijke instructie aanwezig over te nemen maatregelen bij lekkage gevaarlijke stoffen.	Instructie aanbrengen in de loods.	Nee
Terrein (audit)	Indien in een loods meer dan 2500 kg. aan gevaarlijke stoffen wordt opgeslagen moet dit worden genoteerd in een journaal of registratie, deze is niet aanwezig.	Journaal laten opmaken door KAM-afdeling.	Nee
Terrein (audit)	Onvoldoende absorptiemateriaal aanwezig.	Een absorptiemiddelen kist plaatsen in de loods.	Nee

21-01-2012

Cayenne, Frans Guyana

Ir. H.C. van de Graaf